

متن پرسش

سلام: مرحوم معارف در کتاب حکمت انسی بخش سوم فصل دوم اصالت وجود یا ماهیت بعد از آنکه ادله اصالت ماهیت و اصالت وجود را رد می کنند در صفحه ۴۰۱ می فرمایند از آنچه گذشت پیدا می آید که ادله قائلان به اصالت وجود یا ماهیت هیچ یک کافی برای اثبات مدعای آنان نیست بدین معنا که تحقق موجودات نه به وجود خاص آنان و نه به ماهیت آنها است بلکه مناط تحقق موجودات به امری است ورای آنها که این امر به اعتقاد حکمای انسی تجلی وجود حق در اعیان -ماهیات- یا به بیان دقیقتر معیت استیثاری حق با اعیان اشیاء است

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: به نظر می آید اینکه مرحوم عباس معارف می فرمایند بیشتر نظر به اصالت وجود سینوی دارند که در آنجا بحث وجودات متباین در میان است و جناب صدرا با طرح تشکیکی بودن وجود، موضوع را به همان جایی می برد که ماورای اصالت وجودی است که تقابل وجود با ماهیت باشد بلکه همان طور که مرحوم معارف متوجه بوده این وجود است که به صورت های مختلف ظهور می کند و از این جهت جناب صدرا می فرمایند ما در هر موجودی، ابتدا، وجود را می یابیم. موفق باشید